

МОТИВИ

към проекта на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на
Министерския съвет

Наредбата за приобщаващото образование е приета с Постановление № 232 на Министерския съвет от 2017 г. (обн., ДВ, бр. 86 от 2017 г.). С наредбата се определя държавният образователен стандарт за приобщаващото образование по чл. 22, ал. 2, т. 7 от Закона за предучилищното и училищното образование. Наредбата урежда обществените отношения, свързани с осигуряване на приобщаващото образование на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование, както и дейността на институциите в тази система за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Необходимостта от изменение и допълнение на Наредбата за приобщаващото образование се налага поради някои трудности, които възникват при прилагането ѝ. Наредбата регламентира дейностите за обща и допълнителна подкрепа съобразно индивидуалните потребности на всяко дете и ученик и предоставянето им от учители и други педагогически специалисти (психолози, педагогически съветници, логопеди), както и от специалисти (социални работници, кинезитерапевти, и др.), но ги обременява административно, което затруднява ефективното им предоставяне. Административната тежест е във връзка с воденето на някои документи, свързани с дейностите за обща и допълнителна подкрепа.

Установена е и необходимост от въвеждане на нови регламенти, свързани със заниманията по интереси в училищата и с кариерните консултанти в центровете за подкрепа за личностно развитие, както и с увеличаване на часовете за обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език, през неучебното време, допълнително обучение по български език и по други учебни предмети като част от общата подкрепа за личностно развитие в учебни дни и в неучебно време, увеличаване на часовете за дейности от общата подкрепа за целите на превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение на учениците в неучебно време и др.

Основните изменения и допълнения, предвиждани в Наредбата за приобщаващото образование, са по отношение на:

- увеличаване на часовете за обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език, през неучебното време – стават с обща продължителност от 10 до 20 астрономически часа;
- увеличаване на часовете за допълнително обучение по учебни предмети в учебни дни извън часовете по училищния учебен план – стават от 80 до 120 учебни часа;
- увеличаване на часовете за допълнително обучение по учебни предмети по време на лятната ваканция – стават от 30 до 80 учебни часа;
- увеличаване на часовете за дейности от общата подкрепа за целите на превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение в неучебно време – стават не по-малко от 30 учебни часа, като отпадат докладите на учителите на групи или на класните ръководители с цел намаляване на административната тежест;
- определяне на приоритетни тематични направления за заниманията по интереси, както и не по-малко от 40 на сто от броя на часовете за организирани занимания по интереси в училището да са по тематични направления „Дигитална креативност“, „Природни науки“, „Математика“, „Технологии“;
- определяне на възможност общините да организират междуинституционални дейности и изяви, включително състезания, концерти и други с учениците, които участват в заниманията по интереси от две и повече училища на територията на общината и/или областта, като в тях може да се включват и центрове за подкрепа за личностно развитие;
- въвеждане на процедура за организирането и провеждането на заниманията по интереси в училищата;
- регламентиране на дейности за подпомагане на кариерното ориентиране на учениците в центровете за подкрепа за личностно развитие чрез програми за кариерно развитие и мобилност, програми за образователно развитие и мобилност, програми за личностно и социално развитие – на базата на проучване на местните условия и координация с институции в системата на професионалното ориентиране;
- въвеждане на кариерни консултанти и определяне на функциите им за осъществяване на дейностите за подпомагане на кариерно ориентиране в центровете за подкрепа за личностно развитие;
- отпадане: изготвянето на доклад за извършено нарушение на ученика при процедура

по налагане на санкция; предварителното планиране на дейности за обща подкрепа във връзка с налагане на санкция на ученика; предварителното изготвяне на график за заседанията на екипите за подкрепа за личностно развитие, с цел намаляване на административната тежест;

- въвеждане на възможност за изготвяне на документи (доклади, протоколи), свързани с подкрепата за личностно развитие, в електронен формат с оглед намаляване на административната тежест;
- поясняване на регламента във връзка с изготвянето на становище на регионалния екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности в регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование по отношение насочването на ученици със специални образователни потребности, които ще получат удостоверение за завършен VII клас, за продължаване на обучението им в профили и специалности от професии;
- определяне на възможност за задължителното предучилищно образование и дейностите за подкрепа за личностно развитие на децата в подготвителните групи в центровете за специална образователна подкрепа да се осъществяват в рамките на цял ден, половин ден или почасово, а обучението и дейностите за подкрепа за личностно развитие на учениците в тези центрове да се осъществяват в рамките на цял ден – за учениците от I до VII клас включително, и в рамките на цял ден или на половин ден – за учениците след VII клас.

Предлаганите промени, свързани с Наредбата за приобщаващото образование, ще намалят ограниченията пред достъпа до качествено предучилищно и училищно образование в контекста на приобщаващото образование чрез подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Това ще спомогне за увеличаване на обхвата и за задържането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст в системата на предучилищното и училищното образование. Измененията и допълненията ще допринесат за осъществяването на реформата в предучилищното и училищното образование в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование.

Промените в Наредбата са в синхрон и с приоритетите, заложили в действащата национална стратегическа рамка на предучилищното и училищното образование, свързани с повишаване на обхвата на децата и учениците в предучилищното и училищното

образование и с намаляване дела на отпадналите от училище и преждевременно напусналите училище.

В **Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“**, приета с Постановление № 289 на Министерския съвет от 2016 г. (обн., ДВ, бр. 89 от 2016 г.), в чл. 11 се правят изменения и допълнения, свързани с възможността студентите в педагогическите специалности преди провеждане на текущата педагогическа практика, обучаващите се да предоставят информация в електронен вид, свързана с населеното място, в което желаят да упражняват професия, въз основа на придобитата професионална квалификация „учител“. Информацията от електронната платформа ще се използва за изготвяне на национална карта на педагогическите специалисти.

С проектът на акт се предлагат изменения и допълнения в приетата с ПМС № 219 от 5.10.2017 г., обн., ДВ, бр. 81 от 10.10.2017 г., изм. и доп., бр. 31 от 10.04.2018 г., в сила от 1.01.2018 г. **Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование**, свързани с подпомагането на храненето на децата в задължително предучилищно образование и на учениците от I до IV клас в държавните и в общинските детски градини, училищата и центровете за специална образователна подкрепа и с финансирането на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие чрез занимания по интереси, организирани от държавните и общинските училища.

Предлагат се и изменения и допълнения в правилата за разпределение на средствата за работа с деца и ученици от уязвими групи и условията и редът за определяне на броя на паралелките и броя на учениците в тях, свързани с оптимизиране на съществуващите регламенти.

С предложените промени за подпомагането на храненето на децата в задължително предучилищно образование и на учениците от I до IV клас се цели да се отговори на обществените очаквания и да се осигури по-пълноценно и балансирано хранене на децата и учениците в съответствие с различните им потребности и съобразно спецификата на отделните образователни институции, както и да се даде възможност на обществените съвети към образователните институции, в чиито състави има и родители, да изразят мнението си при избора на вида закуска за децата и учениците. Решението за този избор ще може да се взема от педагогическите съвети в държавните и в общинските детски градини,

училищата и центровете за специална образователна подкрепа.

За осъществяване на политиките, свързани с обща подкрепа за придобиване на ключовите компетентности на учениците, за допълнително развитие на творческите и спортните им способности извън включените в задължителната училищна подготовка, се предвижда осигуряване на целеви средства от държавния бюджет за финансиране на заниманията по интереси по смисъла на чл. 181 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО). Заниманията по интереси ще се организират в съответствие с желанието на родителите на децата и учениците, на самите ученици, спецификата на заниманията и възможностите на училището. С предложените промени ще се даде и възможност на първостепенните разпоредители с бюджет, финансиращи общинските училища да се включат в организиране на изяви на общинско ниво и в подпомагането на дейностите.

В резултат на действието на предлаганите промени ще се намали административната тежест за директорите и педагогическите специалисти в детските градини и училищата.

Проектът на Постановление не въвежда норми на европейското право, поради което не се изготвя справка за съответствието му с него. Не се създават нови регулаторни режими и не се засягат съществуващи режими и услуги.

Предложеният проект няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет, тъй като необходимите финансови ресурси ще се осигурят за сметка на предвидените средства по функция „Образование“ за съответната година.